

چکیده:

مقدمه: دیابت علاوه بر هزینه‌های طاقت‌فرسای اجتماعی - اقتصادی در جامعه، از علل عمده ناتوانی و مرگ و میر در جهان محسوب می‌گردد و در حال حاضر بیش از ۱۰ درصد جمعیت بالغ جهان به این بیماری مبتلا هستند. در دهه گذشته در کشورمان به رغم تحولات مثبت در بسیاری از زمینه‌های بهداشت و درمان به مقوله ثبت اطلاعات دیابت بر پایه استانداردهای بین‌المللی کمتر توجه شده است. بهبود کیفیت سیستم مراقبت، شناسایی گروه‌های در معرض خطر دیابت، تدوین برنامه‌های کنترل، پیشگیری و ارزیابی ناشی از دیابت وقتی میسر است که نظام ملی ثبت اطلاعات دیابت ایجاد و داده‌های آن کامل و بهنگام جمع‌آوری گردد. با توجه به اینکه در حال حاضر یک نظام کارآمد ملی ثبت اطلاعات دیابت که بتواند نیازهای بهداشت و درمان را برآورده کند وجود ندارد ضرورت انجام این مطالعه احساس گردید.

روش پژوهش: این تحقیق به صورت یک مطالعه مقطعی - مقایسه‌ای طی سال‌های ۸۳ - ۸۲ به منظور مطالعه تطبیقی نظام‌های پیشرفته ثبت اطلاعات دیابت در جهان و پیشنهاد یک نظام ثبت برای ایران انجام گرفت. در این پژوهش با استفاده از منابع کتابخانه‌ای، شبکه‌های اطلاع‌رسانی و مشاوره با متخصصان داخل و خارج کشور نظام‌های پیشرفته ثبت اطلاعات دیابت در جهان مورد نقد و بررسی قرار گرفت با توجه به شرایط اقتصادی، فرهنگی و جغرافیایی ایران، محورهایی (اصلی و فرعی) برای نظام ملی ثبت اطلاعات دیابت در کشورمان پیشنهاد گردید.

یافته‌ها: در این پژوهش نظام‌های پیشرفته ثبت اطلاعات دیابت در جهان مورد نقد و بررسی قرار گرفته است. همچنین برای نظام ملی ثبت اطلاعات دیابت کشورمان الگویی در شش محور اصلی پیشنهاد گردیده است. یافته‌های پژوهش نشان داد که به منظور بهینه‌سازی ثبت اطلاعات دیابت در کشور، تجدیدنظر کلی در اهداف،

ساختار، عناصر اطلاعاتی، معیار ثبت، فرایند گردآوری داده‌ها، سیستم‌های طبقه‌بندی در نظام فعلی ثبت اطلاعات دیابت کشور براساس الگوی پیشنهادی ضرورت دارد.

بحث و نتیجه‌گیری: نتایج نشان می‌دهد که نظام ثبت اطلاعات دیابت دارای ساختار مشخص و مدونی است که ابتدا از سطح ناحیه‌ای یا ایالتی آغاز و سپس در سطح ملی توسعه یافته است. در حال حاضر ساختار مدرن و مشخصی درخصوص جمع‌آوری و تحلیل داده‌های بیماران دیابتی در کشور وجود ندارد. تحقیقات انجام یافته در این زمینه مقطعی و پراکنده می‌باشد. با توجه به آمار بالای بیماران دیابتی و هزینه‌های اجتماعی و اقتصادی آنان، راه‌اندازی نظام ملی ثبت اطلاعات دیابت بسیار ضروری است.

کلید واژه‌ها: نظام ملی ثبت اطلاعات دیابت - پیشنهاد الگو برای ثبت اطلاعات دیابت - ثبت اطلاعات

دیابت در ایران.